Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

2. juuni 2022*

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 87/357/EMÜ – Artikli 1 lõige 2 – Kohaldamisala – Toiduks sobimatud tooted, mida võib ekslikult pidada toiduaineteks – Mõiste – Lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht – Ohtlikkuse presumptsioon – Puudumine – Tõendid

Kohtuasjas C-122/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Lietuvos vyriausiasis administracinis teismase (Leedu kõrgeim halduskohus) 24. veebruari 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. veebruaril 2021, menetluses

Get Fresh Cosmetics Limited

versus

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba,

menetluses osales:

V. U.,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Prechal, kohtunikud J. Passer, F. Biltgen, N. Wahl (ettekandja) ja M. L. Arastey Sahún,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Get Fresh Cosmetics Limited, esindaja: *advokatas* M. Inta,

– Leedu valitsus, esindajad: K. Dieninis ja V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,

* Kohtumenetluse keel: leedu.

– Kreeka valitsus, esindajad: V. Karra ja O. Patsopoulou,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. Goddin, E. Sanfrutos Cano ja A. Steiblytė,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 25. juuni 1987. aasta direktiivi 87/357/EMÜ tervist või turvalisust ohustavaid eksitava välimusega tooteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1987, L 192, lk 49; ELT eriväljaanne 13/08, lk 283) artikli 1 tõlgendamist.

2 Käesolev taotlus esitati Get Fresh Cosmetics Limitedi ja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (Leedu riiklik tarbijakaitseamet, edaspidi „tarbijakaitseamet“) vahelise vaidluse raames, mis käsitleb Get Fresh Cosmeticsile kehtestatud keeldu teha turul kättesaadavaks teatud kosmeetikatooteid.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 87/357

3 Direktiivi 87/357 esimene kuni seitsmes põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„mitmetes liikmesriikides kehtivad õigusaktid teatavate toodete kohta, mis eksitava välimuse tõttu ohustavad tarbijate turvalisust või tervist; need sätted lahknevad sisu, reguleerimisala ja kohaldamisala poolest; need sätted käsitlevad teatavates liikmesriikides eelkõige kõiki tooteid, mis meenutavad toiduainet, aga ei ole seda, teistes liikmesriikides aga tooteid, mida võib ekslikult pidada toiduaineks, eelkõige kondiitritooteks;

selline olukord tekitab ühenduses olulisi tõkkeid kaupade vabale liikumisele ja ebavõrdseid konkurentsitingimusi, tagamata tarbijate, eriti laste tõhusat kaitset;

need ühisturu rajamise ja toimimise takistused tuleb kõrvaldada ning tagada tarbijate piisav kaitse kooskõlas vastavalt Euroopa Majandusühenduse tarbijakaitse- ja tarbijate teavitamise poliitika esimest [(EÜT 1975, C 92, lk 1)] ja teist [(EÜT 1981, C 133, lk 1)] programmi käsitlevate nõukogu 14. aprilli 1975. aasta ja 19. mai 1981. aasta resolutsioonidega ning nõukogu 23. juuni 1986. aasta resolutsiooniga tarbijakaitse poliitika uue tõuke kohta [(EÜT 1986, C 167, lk 1)];

tarbijate tervise ja turvalisuse kaitse tase peaks eri liikmesriikides olema samaväärne;

sel eesmärgil on vaja keelata selliste toodete turustamine, import ning tootmine ja eksport, mida võib ekslikult pidada toiduaineks ja mis seetõttu ohustavad tarbijate tervist või turvalisust;

sätestada tuleks liikmesriikide pädevate asutuste kontrollid;

vastavalt tarbijakaitset käsitlevate nõukogu resolutsioonide põhimõtetele tuleb ohtlikud tooted turult kõrvaldada“.

4 Selle direktiivi artiklis 1 on sätestatud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lõikes 2 määratletud toodete suhtes, mis eksitava välimuse tõttu ohustavad tarbijate tervist või turvalisust.

2. Lõikes 1 nimetatud tooted, kuigi need ei ole toiduained, on kujult, lõhnalt, värvilt, välimuselt, pakendilt, märgistuselt, mahult või suuruselt sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed võivad neid ekslikult toiduaineks pidada ja seetõttu suhu panna või imeda või alla neelata, mis võib olla ohtlik ning põhjustada näiteks lämbumist, mürgitust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist.“

5 Nimetatud direktiivi artiklis 2 on sätestatud:

„Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed käesolevas direktiivis nimetatud toodete turustamise, impordi ja tootmise või ekspordi keelamiseks.“

6 Sama direktiivi artiklis 3 on sätestatud:

„Eeskätt tagavad liikmesriigid, et turul olevaid tooteid kontrollitakse veendumaks, et ühtki käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvat toodet ei turustata, ja võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et nende pädevad asutused kõrvaldavad oma turgudelt kõik käesoleva direktiiviga reguleeritavad tooted või korraldavad nende kõrvaldamise.“

Määrus (EÜ) nr 1223/2009

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT 2009, L 342, lk 59) põhjendused 9 ja 10 on järgmised:

„(9) Kosmeetikatooted peaksid olema ohutud tavalistes või mõistlikult ettenähtavates kasutamistingimustes. Eelkõige ei tohiks riski ja kasu põhjendustega õigustada riski inimeste tervisele.

(10) Vastavalt [direktiivile 87/357] ei tohiks kosmeetikatoote esitlus, eelkõige kosmeetikatoote vorm, lõhn, värvus, välimus, pakend, märgistus, maht või suurus ohustada tarbijate tervist ja ohutust seetõttu, et tarbija peab seda toiduaineks.“

8 Kõnealuse määruse artikli 3 „Ohutus“ punktis a on sätestatud:

„Turul kättesaadavaks tehtud kosmeetikatoode peab tavalistes või mõistlikult ettenähtavates kasutustingimustes olema inimeste tervisele ohutu, arvestades eelkõige järgmist:

a) esitlust, sealhulgas vastavust [direktiivile 87/357];

[…]“.

Leedu õigus

9 Leedu Vabariigi toiduseaduse (Lietuvos Respublikos maisto įstatymas) artiklis 6 on ette nähtud toiduainete ja muude toiduainet meenutavate toodete turuleviimise piirangud. Kõnealuse sätte lõikes 2 on keelatud selliste toodete turuleviimine, mis meenutavad oma kujult, lõhnalt, värvuselt, välimuselt, märgistuselt, pakendilt või suuruselt või mis tahes muul viisil sel määral toitu, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult toiduainetena tarbida, seades nii ohtu oma tervise või elu.

10 Leedu Vabariigi tooteohutuse seaduse (Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas, edaspidi „tooteohutuse seadus“) artiklis 9 on sätestatud:

„Müüja on kohustatud:

viima turule ainult ohutuid tooteid.

[…]“.

11 Tooteohutuse seaduse artikli 3 lõikes 5 on sätestatud:

„Ohutu toode on toode, mis tootja poolt määratletud või mõistlikult ettenähtavatel tavalistel kasutustingimustel, sealhulgas pika aja vältel kasutamisel, ei ohusta tarbijate elu või tervist üldse või üle seadusandja lubatud künnise, mis vastab tarbijakaitse kõrgele tasemele, võttes arvesse:

1) toote omadusi, koostist, pakendit ning kokkupanemis-, kasutus- ja hooldusjuhiseid;

2) toote mõju teistele toodetele, kui võib mõistlikult eeldada, et seda kasutatakse koos teiste toodetega;

3) toote esitust, tootel või selle pakendil olevaid kirjeid, kasutus- ja kõrvaldamisjuhendit ning mis tahes muud tootja esitatud teavet;

4) tarbijate kategooriaid, kellele toote kasutamine võib olla rohkem ohtlik, eriti lapsi.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 Get Fresh Cosmetics on Inglismaal asutatud ettevõte, mis toodab kosmeetikatooteid, näiteks vannipomme. Neid tooteid turustatakse Leedus muu hulgas veebisaidi kaudu.

13 Tarbijakaitseamet saatis 2. mail 2018 Get Fresh Cosmeticsi toodete Leedus turustajale kirja, milles teatas, et kavatseb kontrollida kõnealusel veebisaidil müüdavaid kosmeetikatooteid. Ta palus kõnealusel turustajal esitada talle teatavate juhuslikult valitud kosmeetikatoodete, nimelt eri tüüpi vannipommide (edaspidi „asjaomased tooted“) tootja nime ja aadressi, etiketid originaalkeeles ja leedu keeles, muud identifitseerimisandmed, kosmeetikatoodete koostisained vastavalt rahvusvahelisele kosmeetikavahendite koostisainete nomenklatuurile (*International Nomenclature of Cosmetic Ingredients*; INCI) ning muud kontrollimiseks vajalikud andmed.

14 Tarbijakaitseametile 3. mail 2018 saadetud e-kirjas teatas turustaja, et pärast seda, kui teda oli teavitatud asjaomaste toodete sarnasusest toiduainetega, oli ta need juba mitu nädalat tagasi mainitud veebisaidilt kõrvaldanud. Ta märkis ka, et kõik tooted olid kantud kosmeetikatoodetest teatamise portaali (*Cosmetic product notification portal*), nad olid liidus registreeritud ja märgistatud etiketiga, mis keelas nende suhupaneku ja allaneelamise. Lõpuks esitas ta tarbijakaitseametile nõutud dokumendid.

15 Pärast seda, kui tarbijakaitseamet oli kontrollinud asjaomaste toodete vastavust määruse nr 1223/2009 ja tooteohutuse seaduse nõuetele, tegi ta 29. augustil 2018 kontrolliaruande alusel otsused, milles sedastas, et asjaomased tooted ei vastanud määruse nr 1223/2009 artikli 3 punktis a ja artikli 20 lõikes 1 ette nähtud nõuetele, kuna imiteerisid välimuse, lõhna, kuju ja suuruse poolest toiduaineid ning ohustasid eksitava välimuse tõttu tarbijate, eriti laste ja eakate inimeste turvalisust või tervist. Nende otsustega tarbijakaitseamet ühelt poolt keelas kõnealuste toodete turuleviimise ja teiselt poolt kohustas asjaomast turustajat need turult kõrvaldama, hoiatama tarbijaid nende toodetega seotud ohtude eest ning teavitama tarbijaid võimalusest tooted müüjale tagastada ja tagastamise korrast.

16 Vilniaus apygardos administracinis teismas (Vilniuse piirkondlik halduskohus, Leedu) rahuldas Get Fresh Cosmeticsi kaebuse osaliselt, tühistades nimetatud otsused ja kohustades tarbijakaitseametit uuesti kontrollima, kas kõnealused tooted vastavad määruse nr 1223/2009 artikli 3 punkti a nõuetele.

17 Kõnealuse ameti apellatsioonkaebuse alusel tühistas eelotsusetaotluse esitanud kohus selle otsuse ja saatis asja tagasi Vilniaus apygardos administracinis teismasele (Vilniuse piirkondlik halduskohus). Viimane jättis Get Fresh Cosmeticsi kaebuse rahuldamata, millise otsuse peale viimane esitas apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule eeskätt põhjendusega, et Vilniaus apygardos administracinis teismas (Vilniuse piirkondlik halduskohus) oli direktiivi 87/357/EMÜ artikli 1 tõlgendamisel rikkunud õigusnormi.

18 Get Fresh Cosmetics väidab, et direktiivi 87/357 artikli 1 lõike 2 kohaselt peab olema tõendatud, et kõnealused toiduks sobimatud tooted on kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest sellised, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult toiduaineteks pidada ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, mis võib olla ohtlik, põhjustades näiteks lämbumist, mürgistust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist.

19 Sellega seoses väidab ta, et tarbijakaitseamet ei võinud tõendada pelgalt seda, et kõnealuseid tooteid võis ekslikult pidada toiduaineteks, vaid pidi samuti tõendama, et selline eksitus on ohtlik. Get Fresh Cosmetics leiab, et tarbijakaitseamet oleks pidanud asjaomaste kaupade laboratoorsete testide ja katsete abil kindlaks tegema, kas need kaubad võivad puruneda ja kas need põhjustavad suhupaneku, imemise või allaneelamise korral mürgistuse ohu.

20 Tarbijakaitseamet omakorda väidab, et kuna kosmeetikatooted ei ole mõeldud toiduna tarbimiseks, siis piisab toote tarbijate tervisele ohtlikkuse eeldamiseks sellise toiduks sobimatu toote ja toiduaine vahelisest sarnasusest, mille tõttu kosmeetikatoote suhupanek on tõenäoline.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et määruse nr 1223/2009 ja direktiivi 87/357 – võttes arvesse selle seletuskirja – tõlgendusest tuleneb, et kosmeetikatoote ja toiduaine sarnasus on tegur, mis *ipso facto* põhjustab ohu või vähemalt potentsiaalse ohu tarbijate, eriti laste tervisele või turvalisusele.

22 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et direktiivi 87/357 artikli 1 lõikes 2 on selle direktiivi reguleerimisala määratletud nii, et direktiiv on kohaldatav ka potentsiaalse ohu korral. Selles kontekstis kahtleb ta, kas on vaja tõendada, et kõnealuse sättega hõlmatud tooted on tegelikult ohtlikud. Kui seda sätet tuleb siiski tõlgendada nii, et selle kohaselt peab oht tervisele või turvalisusele olema tõendatud objektiivsete ja põhjendatud andmetega, siis sellisel juhul küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, kellel lasub tõendamiskoormis.

23 Sellega seoses juhib eelotsusetaotluse esitanud kohus tähelepanu asjaolule, et määruse nr 1223/2009 kohaselt peab vastutav isik tagama, et kosmeetikatoode vastab direktiivi 87/357 nõuetele juba enne turuleviimist, ning eelkõige peavad sel isikul olema andmed, mis tõendavad seda vastavust.

24 Neil asjaoludel otsustas Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Leedu kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [direktiivi 87/357] artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selle artikli lõikes 1 on viidatud toodetele, mis on toiduks sobimatud, kuid kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult toiduaineteks pidada ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, mis võib olla ohtlik, sest objektiivsete ja põhjendatud andmete kohaselt võib see põhjustada lämbumist, mürgistust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist?

2. Kas esimesele küsimusele jaatavalt vastamise korral lasub sellekohane tõendamiskoormis liikmesriigi pädeval asutusel, kes teeb kontrolli?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib esimese küsimusega sisuliselt teada saada, kas direktiivi 87/357 artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selliste toiduks sobimatute toodete puhul, mis oma kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest on sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult pidada toiduaineteks ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, peab mainitud tegevusega kaasneda võiv lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht olema tõendatud objektiivsete ja põhjendatud andmetega.

26 Käesolevas kohtuasjas soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus eelkõige kindlaks teha, kas direktiivi 87/357 artikli 1 lõikes 2 on kehtestatud toiduaine välimusega toodete ohtlikkuse presumptsioon või peab nende ohtlikkus nähtuma objektiivsetest ja põhjendatud andmetest.

27 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et direktiivi 87/357 artikli 1 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda direktiivi toodete suhtes, mille välimus on eksitav ja mis ohustavad tarbijate turvalisust või tervist.

28 Samuti tuleb märkida, et vastavalt nimetatud sätte lõikele 2 on eksitava välimusega ja ohustavad tarbijate turvalisust või tervist sellised tooted, mis on toiduks sobimatud, kuid kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest sellised, et on tõenäoline, et

tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult toiduaineks pidada ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, mis võib olla ohtlik ning põhjustada näiteks lämbumist, mürgistust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist.

29 Tuleb aga tõdeda, et miski neis sätetes ei osuta sellele, et nendega kehtestatakse eksitava välimusega toodete ohtlikkuse presumptsioon või liikmesriigi ametiasutuse kohustus objektiivsetele ja põhjendatud andmetele tuginedes tõendada, et selliste toodete suhupanek, imemine või allaneelamine võib põhjustada näiteks lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise ohu.

30 Direktiivi 87/357 artiklis 1 ei ole ette nähtud põhjuslikku seost toote eksitava välimuse ja tarbijate turvalisuse või tervise ohustamise vahel, vaid sätestatud on üksnes, et toode kuulub direktiivis 87/357 sätestatud turustamise, impordi, tootmise või ekspordi keelu kohaldamisalasse, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust.

31 Esimene tingimus on, et tegemist peab olema tootega, mis on toiduks sobimatu, ent millel on toiduaine kuju, lõhn, värvus, välimus, pakend, märgistus, maht või suurus.

32 Teine tingimus on, et eelmises punktis nimetatud omadused peavad olema sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, peavad toodet ekslikult toiduaineks.

33 Kolmanda tingimuse kohaselt peab olema tõenäoline, et seetõttu panevad tarbijad toote suhu, imevad seda või neelavad selle alla.

34 Neljanda tingimuse kohaselt peab toote suhupanek, imemine või allaneelamine olema ohtlik, võides põhjustada näiteks lämbumist, mürgistust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist.

35 Teiseks tuleb märkida, et direktiiv 87/357 ei sisalda sätet, mis kehtestaks eksitava välimusega toodete ohtlikkuse presumptsiooni, veel vähem aga presumptsiooni, et selliste toodete suhupanek, imemine või allaneelamine on ohtlik, vaid liidu seadusandja nõuab hoopis, et sellist ohtu tuleb hinnata juhtumipõhiselt.

36 Pealegi tähendaks direktiivi 87/357 artikli 1 lõike 2 tõlgendamine nii, et sellega on kehtestatud kõnealune presumptsioon, selliste toodete turustamise *de facto* keelamist.

37 Direktiivi 87/357 eesmärk ei ole põhimõtteliselt keelata kõigi selliste toodete turustamist, mis on toiduks sobimatud, ent mida võib ekslikult pidada toiduaineks.

38 Selle direktiivi teisest kuni viiendast põhjendusest tuleneb, et direktiiv võeti vastu eesmärgiga kõrvaldada vaba liikumise takistused, mis tulenevad riigisisestest õigusnormidest teatavate selliste toodete kohta, mis eksitava välimuse tõttu ohustavad tarbijate turvalisust või tervist, tagades ühtlasi, et tarbijate kaitse tase on eri liikmesriikides samaväärne.

39 Kolmandaks tuleneb direktiivi 87/357 artiklist 1 ja eelkõige käesoleva kohtuotsuse punktides 31–34 meelde tuletatud neljast tingimusest, et seda direktiivi kohaldatakse – nagu Euroopa Komisjon väitis – määramata arvu toodete suhtes, millel on teatud omadused ja mille puhul tuleb juhtumipõhiselt ja igas liikmesriigis eraldi kindlaks teha, kas need võivad olla selles direktiivis nimetatud viisil ohtlikud.

40 Seega tuleneb direktiivist 87/357 nõue, et liikmesriigi pädevad asutused peavad juhtumipõhiselt hindama, kas kõnealuse direktiivi artiklis 1 loetletud tingimused on täidetud ja nendega saab põhjendada toote keelustamise otsuse vastuvõtmist kõnealuse direktiivi artikli 2 alusel, et seda otsust saaks haldus- või kohtumenetluses kontrollida.

41 Selleks peavad nad juhul, kui asjaomasel tootel on toiduaine välimus või lõhn, hindama mitte ainult tõenäosust, et seda peetakse ekslikult toiduaineks ja seetõttu pannakse suhu, imetakse või neelatakse alla, vaid ka sellise tegevuse ohtlikkust.

42 Ühelt poolt peab see hinnang põhinema asjaomaste toodete objektiivsetel omadustel. Näiteks ei ole tõenäoline, et toodet, mis välimuse või lõhna poolest sarnaneb ainult pealiskaudselt toiduga, peetakse ekslikult toiduaineks. Samuti peab toote suhupaneku, imemise või allaneelamisega kaasneda võiva sellise ohu nagu lämbumine, mürgistus või seedetrakti lõhkemine või ummistumine kindlaks tegema, lähtudes toiduks sobimatu toote omadustest ja eelkõige toorainest ning koostisest, mille selle toote turustaja peab vajaduse korral edastama.

43 Teiselt poolt tuleb sellise hindamise käigus arvesse võtta ka toiduaine välimusega toodetega tõenäoliselt kokku puutuvate isikute ja tarbijate kategooriate, eriti laste haavatavust, nagu nähtub otsesesõnu direktiivi 87/357 artikli 1 lõikest 2.

44 Neljandaks ei tulene direktiivi 87/357 artikli 1 lõikest 2 – kuigi hinnangus tuleb käsitleda selles sätestatud nelja tingimust – ega ühestki teisest selle direktiivi sättest liikmesriigi pädevate asutuste kohustust tõendada, et objektiivsete ja põhjendatud andmete kohaselt peavad tarbijad tooteid ekslikult toiduaineteks ja lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht on tegelik.

45 Nimelt piisab selle sätte sõnastuse kohaselt võimalusest, et asjaomase toote suhupaneku, imemise või allaneelamise korral on selline oht tõenäoline. Lisaks oleks tegeliku ohu tõendamise nõude kehtestamine vastuolus direktiiviga 87/357 taotletava isikute ja tarbijate kaitse eesmärgiga ega tagaks selle direktiivi soovitavat tulemust, milleks direktiivi teisest kuni viiendast põhjendusest nähtuvalt on õiglane tasakaal mainitud eesmärgi ja kaupade vaba liikumise vahel.

46 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 87/357 artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selliste toiduks sobimatute toodete puhul, mis oma kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest on sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult pidada toiduaineteks ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, ei pea mainitud tegevusega kaasneda võiv lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht olema tõendatud objektiivsete ja põhjendatud andmetega. Liikmesriigi pädevad asutused peavad siiski juhtumipõhiselt hindama, kas toode vastab nimetatud sättes loetletud tingimustele, ja põhjendama, et see on nii.

Teine küsimus

47 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

48 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Nõukogu 25. juuni 1987. aasta direktiivi 87/357/EMÜ tervist või turvalisust ohustavaid eksitava välimusega tooteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selliste toiduks sobimatute toodete puhul, mis oma kuju, lõhna, värvuse, välimuse, pakendi, märgistuse, mahu või suuruse poolest on sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, võivad neid ekslikult pidada toiduaineteks ja seetõttu suhu panna, imeda või alla neelata, ei pea mainitud tegevusega kaasneda võiv lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht olema tõendatud objektiivsete ja põhjendatud andmetega. Liikmesriigi pädevad asutused peavad siiski juhtumipõhiselt hindama, kas toode vastab nimetatud sättes loetletud tingimustele, ja põhjendama, et see on nii.

Allkirjad